

Salam, əziz dostum.

Bilirsən, neçə–neçə məktublar yarımçıq qalıb, ən çox sənin yardımına ehtiyacım olduğu zamanlarda neçə yazılmış məktub sənə göndərilmədi, sən də məni anlayardın, çünki müharibə idi, həm sənin həm mənim ölkəmdə müharibə idi.

Bilirsən, yəqin ikimizə də bir gün deyilməmiş sözlərdən, tökülməmiş gözyaşlarından, anlaşılmayan nifrətdən boğulacağıq. Yox, axı mən sənə nifrət etmirəm, eyni taleyini bölüşürəm, dostum.

Bilirsən, mənə elə gəlir ki, yalnız zəiflər nifrət edirlər, çünki onlar qarşıdakını sevmək ya da heç bir hiss bəsləməmək üçün öz içində güc tapmırlar. Sən də mənə nifrət etmirsən, elə deyilmi?

Üzrlü say, bu qədər yazdım, amma hələ özümü təqdim etməmişəm. Mən Lilit Melikcanyan, bir aydan sonra 20 yaşım tamam olacaq, lakin mən ad günümü sevmirəm. Bilirsən, düşünəndə ki, mənim yaşdılarım öz iyirmi yaşını qeyd etməliyidilər, lakin nəyəsə qurban olublar və bu mənə ad günümdə şənləməyə imkan vermir.

Mən Ermənistanın şimali vilayətlərindən birində, Loridə yaşayıram, 18 il Stepanavan rayonunun Aqarak kəndində yaşamışam, hazırda təhsil almaq üçün Vanadzora köçmüşəm, Vanadzor avvəllərdə Qarakilsə adlanırdı.

Düzdür, mən doğma kəndimin həsrətini çəkirəm, lakin eyni zamanda başa düşürəm ki, təhsil mənə lazımdır. Sən Lori haqqında eşitmisən? Əgər eşitməmişənsə, zəhmət olmasa Google–da axtar gör necə bir əsrarəngiz təbiətimiz var.

Bilirsən, lorililəri sadələvh hesab edirlər, çünki çox səmimi və xeyirxahdırlar. Sən öz şəhərin, öz rayonun haqqında mənə nə danışarsan? Mənə çox maraqlıdır. Səni böyük məmnuniyyətlə bizim görməli yerlərimizə dəvət edərdim.

Yeri gəlmişkən, yenə untdum deyim ki, səni peşəkar bələdçi müşayiət edəcək, çünki mən turizm və xidmət üzrə təhsil alıram. İndi yəqin düşünürsən ki, hər gün Vanadzordan Yerevana gəlməyim haqqında niyə ətraflı yazıram? Çünki məqsədim bu məktubu sənə yazmaqdır. Bu məktubu yazıram, amma inan ki, bu məktubla birlikdə illər boyunca yazıb göndərmədiyim məktubları da göndərirəm. Bilirsən, mənim həm qardaşım, həm bacım var. Bəs sənin bacın, qardaşın varmı? Bilmirəm qardaşın var ya yox, amma sənin ətrafında 100 faiz elə oğlanlar var ki, vətən keşiyində durmağa, sərhədləri qorumağa gedirlər. Onlar üçün qorxursan, elə deyilmi? Mən də öz qardaşlarımdan ötrü qorxuram. Mən onları itirmək istəmirəm və çox gözəl başa düşürəm ki, sənin yaxınların da sənə üçün çox dəyərlidirlər. Bilirsən, əsgərin şəkillərinə baxanda başa düşürsən ki, o, səngərlərdə soyuqda yuxusuz gecələr keçirir, bu çox çətinidir. Sən məni başa düşürsən, elə deyilmi? Bəs heç olmasa biz niyə sülh şəraitində yaşamayaq, hər gün qorxu hissi olmadan yuxudan oyanaq, müharibə haqqında düşünmədən yaşayaq. İstəyirəm, oyanam və dostluq ab–havasını hiss edəm. İstəyirəm birləşək bir yumruq olaq və birlikdə həlli mümkünsüz görünən bu problemi həll edək. Mən və sən güclüyük, mən əminəm. Bilirəm ki, xaricdə yaşayan həmyerli yaşdılarımız bir–biri ilə tanış olur, ünsiyyət qururlar, hətta dost belə olurlar.

Əgər biz xaricdə birgə yaşaya biliriksə, niyə bizi düşmən olmağa məcbur edirlər. Bəlkə bizim sərhədlərimizi biz cızırıq. Heç düşünmüsən Yer üzündə bizə və sizə düşən payın ölçüsünü kim müəyyən edib, onun belə bir haqqı varmı ki, ikimizin əvəzinə qərar versin? Axı heç kəs mənim yerimə qərar qəbul edə bilməz, sən belə düşünürsənmi?

Nə qədər də ağırlı olsa, hər ikimiz bizi aldadan tarixin əlində oyunaq olmuşuq. Bu şəffaf sərhəd xəttini kim cızıb, və həqiqətən mi problem yalnız bu sərhəd xəttindədir? Mənə maraqlıdır, sən iqtisadi əməkdaşlıq (başlanğıc üçün turizm sahəsində) etmək istərdinmi? Mən bunu çox istədim. Ümidvaram ki, bu, arzu olaraq qalmayacaq və bir gün mən məmləkətinin turizm “ləl-cəvahiratı ilə” tanış olacağam, eyni zamanda səni mənim məmləkətimlə tanış edərəm. Biz də hökumətlərimizə müraciət edək və onlar da bu ideanı bəyənlər, nə deyərsən? Biz birincisi ola bilərik. Sən razısanmı? Gəl düşünək və bunu müzakirə edək, yaxşı?

Elə bir teatr sahnəsi ola, ortada mükafat kimi Qarabağı qoyublar, onun ətrafında isə tamaşaçı kimi super dövlətlər oturur. Biz və siz də aktyor oyunu göstəririk ki, kim daha gözəl oyun göstərəcək, kim daha çox baş əyəcək. Mən baş əyməkdən usanmışam, bilirəm ki sən də elə. Mən müharibədən də usanmışam, bəs sən?

Bilirsən, 2016–ci ilin apreli yadıma salanda dəhşət yaşayıram. gözlərimdən sevimli insanların, vətəndaşlarımların qanından əmələ gələn qan çayı axır. Və bu məni daha güclü edir. Axı bilirəm ki, gözlərimdən axan bu qan çayı səninkinə birləşib. Gözlərimdən nə qədər qan çayları gözyaşı kimi axıb, axıb sərhədləri keçiblər. Yəqin bilirsən, axtaran tapır.

Bəsdir! Nəhayət bu çay yataqlarını bağlamaq lazımdır. Bu yataqları torpaqla dolduraq, orda yaddaş çiçəyi əkək, həlak olanları yad edək, həmin çiçəklərə qayğı göstərək, amma artıq onları gözyaşlarımızla sulamayaq. Gözyaşlarına və qana son qoyaq. Bəsdir! Mən ağlamaqdan yorulmuşam. Bilirsən, bilmirəm məktubumu oxuyanda nə hiss edəcəksən, bilmirəm cavab yazmaq istəyəcəksən ya yox, amma yenə də bil ki, özüm özümü tanımaqda, çətinliklərə qalib gəlməkdə mənə çox yardım etdin, yardım etdin ki, dəyər verməyi öyrənirəm, bütün bunlara görə təşəkkür edirəm. Gəl ikimiz də düşünək, cızılmış xətlərdən kanarda çözüm axtaraq. Gəl Baba və Hacı olaq.

Tanrı səni qorusun.

Sənin Lilitin